

Gondolatok a Zsinati Főtanácsról.

Ritka nagy érkeklődés mutatkozott a jelen évi október 2—4.-én tartott Zsinati Főtanács iránt, a vidéki vezetőség és papság csaknem teljes számban jelent meg, mert lehetőleg mindenki ott akart lenni szeretett főpásztorának ünnepélyes beiktatásán és a nemes eszményekkel elinduló 24 fiatal lelkész felszentelésén. Büszke öntudat sugárzott a papságnak, vezetőknek szeméből, mikor vezérürüket, akit szellemi és erkölcsi értékek emeltek a püspöki székbe, az egészen megtelt templomba kísérték.

Az eskütétel és a beiktatás után a főliszt. püspök úr egyházi beszéde következett, amely amilyen egyszerű, épen olyan mély tartalmú volt. „Eljött az idő, hogy a világ egyetlen hatalmassága, a *szeretet* foglalja el helyét“, mondotta beszédében és ha ez egyházi életünkben is programmpont lesz, akkor a püspöki beszéd az unitárius egyháztörténelemnek egyik legfrisebb fejezetét jelölte meg s e beszéd hallgatásával a történelem személyes élményünké lett. Abból az általános szeretetből, mely a püspök úr felé sugárzik, neki is éreznie kell s mások is úgy tartják: az Ő küldetése, hogy az egyházat új útakra vezesse. Ennek egyedüli lehetősége, vezető elvvé tenni az igazságot, amit maga a püspöki beszéd is megígér e szavakkal: „A külön igazságok, amelyek csak egyiknek használnak, a másoknak ártanak, gyarló elképzelések.“ Újabb izgalmaktól, újabb küzdelmekről óvakodni, jobb világot teremteni, mind anyagi, mind szellemi téren, ezt olvassuk ki a beiktató beszédből és az adott programmból. A mostani idők nemcsak nálunk, hanem mindenütt elmorzsolják azokat a különbségeket, amelyeket a születés emelt, de vajjon meg tudják-e fékezni a személyi előretöréseket, illetőleg képesek lesznek-e azt az osztó igazság felé terelni, melynek elve, hogy mindenki kapja meg a magáét. Nemcsak nemzetek, hanem egyházak élettörvénye is a rend, a törvény, a békesség. Mi mindezeknek a megvalósítására képesnek tartjuk a püspök urat, hisz Őt a közvélemény reflektó-

rának fénye is olyannak mutatja, hogy büszke lehet reá minden unitárius. Sokkal több, mint amennyit mutat és sokkal több, mint amennyinek látszani akar. A nagy emberek szerénysége az, ami egész lényét áthatja, ami igazi erkölcsi érték még az erények mostoha korában is.

Hiszem, hogy a mi 24 fiatal lelkészünk mindig szerencsésének fogja tartani és büszke lesz reá, hogy őket Dr. Varga Béla püspök szentelte fel. Gyakran hangoztatják, hogy az elinduló életet meg kell tölteni ideálizmussal, erkölccsel és főként igazsággal. Régi igazság, hogy minden szónál többet ér a példaadás s ezért a nemes hivatásra elinduló ifjú lelkeknek csak azt mondhatjuk: Kövessétek a mestert, erős akarattal a fehér cél felé!

A zsinati főtanácsi ülések, mondhatni nyugodtan és békésen folytak le. Sokszor elhangzott a Főtanácson a negatív szó. Mi sem kívánjuk a negatív erők működését, mert bár a gyűlölet többet ígér, mint a szeretet, de azért mindig rombol és végre is elbukik, mert csak a szeretet az, ami csodálatos erejével örökre maradandót épít.

Az örvendetes események mellett sajnálatos is volt. Dr. Ferenczy Géza főgondnok úr ismételt kérés ellenére is végleg elhagyta a díszes főgondnoki széket, amelyet hosszú éveken keresztül áldozatos lélekkel közmegelegedésre töltött be. Kiváló érdemeinek elismeréséül őt a Zsinati Főtanács tiszteletbeli főgondnokká választotta s helyét Dr. Elekes Domokos isk. felügyelőgondnokkal töltötte be, aki az egyház küzdőterén régi, kipróbált harcos s megválasztásától csak jót remélünk.

Kevesen vagyunk. Az erők összefogására mulhatatlanul szükség van, amit a Zsinati Főtanács hangulata után lehetségesnek tartunk. Felejtjük ezért a mult sérelmeit, ne hánytorgassuk mindig a multat, hanem építsük a jövőt, őrizzük meg a reánk bízottakat, védjük őseink szent örökségét, közös egyházépítő munkával fejlesszük, építsük azt, ami a mienk, a jövő vallását, amit azonban csak úgy érhetünk el, ha követjük a főpásztorunk beszédjében elhangzott intelmet: „*szeretni, sohasem gyűlölni*“.

P. Szentmártoni Kálmán.

Emlékezés Ferencz József püspökre.

— Halála 10-ik évében. —

Tíz esztendeje, hogy Ferencz József püspök örök álomra hunyta szemeit.

1928 február 19-én, vasárnap reggel fél 6 órakor lakásához közel egyik toronyban megkondult a harang s Ferencz József ép abban a pillanatban távozott az élők sorából. A lélek elszállt a testből, hogy örökkévaló lakozást találjon a mennyei Atyánál. A harangzugás egy szép, hosszú, áldásos élet után, mintha diadalmi kürtzenzés lett volna, melynek bugó hangja mellett Ferencz József az életből átment az örökkévalóságba.

A család tagjainak és az egyház vezetőinek lelke megihletődött. Egyik is, másik is az irás szavainak beteljesedését érezte: „Leesett a mi fejünknek koronája“. A szerető szívek gyászba borultak. Az egyházi épületeken, templomokon és iskolákon megjelent a gyászlobogó. Nemcsak az unitárius egyház tudta, hanem Erdély egész magyarsága megérezte, hogy nem közönséges ember távozott soraiból.

Ferencz József nemcsak az unitárius egyháznak volt örök emlékezetre méltó Főpásztora. Benne az egész magyarság s a szabadelvű és felvilágosult emberiség egyik legkiválóbb alakját tisztelte és vesztette el.

Unitárius egyházunknak 93 esztendőre terjedő hosszú élete és 52 évi püspöksége alatt disze és büszkesége volt. Mint lelkész egyszerű és világos, tartalmas és stílus tekintetében is megnyerő beszédeivel sokakban ébresztette fel az érdeklődést és vágyat a templomi szolgálat iránt. A költői lelkű Kriza János püspöki örökében hamar bebizonyította vezérségre való elhivatottságát. Hatalmas szellemével és céltudatos kormányzásával rendre ujjíateremtette egész egyházi életünket. Kiváló egyéniségével és munkásságával fényt derített az unitárius gondolkozás erejére, szellemére. Reá igazán alkalmazható a profétai meghatározás: „akinek sokakat az igaz-